

Teaching Guide

Identifying Data					2016/17
Subject (*)	Historia da educación	Code	652G01006		
Study programme	Grao en Educación Infantil				
Descriptors					
Cycle	Period	Year	Type	Credits	
Graduate	2nd four-month period	First	FB	6	
Language	Galician				
Teaching method	Face-to-face				
Prerequisites					
Department	Pedagogía e Didáctica				
Coordinador	Rivas Barros, Isabel	E-mail	isabel.rivas@udc.es		
Lecturers	Rivas Barros, Isabel	E-mail	isabel.rivas@udc.es		
Web					
General description					

Study programme competences

Code	Study programme competences
A14	Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.
A27	Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.
A28	Coñecer experiencias internacionais e exemplos de prácticas de innovadoras en educación infantil.
A29	Valorar a importancia do traballo en equipo.
A31	Coñecer a lexislación que regula as escolas infantís e a súa organización.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.
B10	Capacidade de análise e síntese.
B11	Capacidade de busca e manexo de información.
B17	Capacidade para presentar, defender e debater ideas utilizando argumentos sólidos.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes

Learning outcomes	Study programme competences		
Coñecer a evolución histórica da familia, os diferentes tipos de familias, de estilos de vida e educación no contexto familiar.	A14		
Situar a escola infantil no sistema educativo español, no contexto europeo e no internacional.	A27		
	A31		
Coñecer experiencias de prácticas de innovadoras en educación infantil	A28		
Valorar a importancia do traballo en equipo.	A29		
Aprender a aprender.		B1	
Aplicar un pensamento crítico, autocrítico, lóxico e creativo.		B3	

. Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida		B10 B11 B17	C1 C4 C6 C7
Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade			C8

Contents	
Topic	Sub-topic
A configuración e evolución histórica do concepto de infancia	A construción da categoría "infancia" no marco das sociedades contemporaneas.
Xénese e estrutura dos sistemas educativos nacionais	Xénese, estrutura e funcións
O sistema educativo en España	Xénese, evolución histórica e lexislación educativa
O pensamento pedagóxico contemporaneo	Os pioneiros da escola contemporanea. A Escola Nova. Teorías educativas socialistas, marxistas, anarquistas e libertarias. As pedagogías críticas. Plantexamentos pedagóxicos antiautoritarios. As correntes críticas á institución escolar. Movementos, institucións e práctica pedagóxica en educación infantil. A historia das innovacións pedagóxicas en educación infantil e a súa evolución.
A cultura escolar	Dimensión científica política e empírica. Os modelos contemporaneos de educación infantil.
.Xenealoxía da profesión docente	Evolución histórica da formación docente

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A14 A27 A28 A31 B11 B10	24	0	24
Supervised projects	C4 C6	10	40	50
Workbook	B3	0	23	23
Introductory activities	C7	4	0	4
Collaborative learning	A29	0	8	8
Oral presentation	B17 C1	2	0	2
Long answer / essay questions	B1	2	0	2
Student portfolio	C8	0	27	27
Personalized attention		10	0	10

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Faráse unha exposición oral dos temas da guía coa introdución dalgunhas preguntas aos estudantes coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe
Supervised projects	Está referida a cómo facer un traballo de iniciación á investigación histórica. Os estudantes se responsabilizan do seu propio traballo pero seguindo as pautas que a profesora lles irá marcando a través dun seguimento tutorial individualizado.
Workbook	Propoñeranse unha serie de lecturas obrigatorias dun conxunto de textos e documentación de carácter historio gráfico que o alumnado terá que ler e recensionar.
Introductory activities	Levaráanse a cabo nas primeiras sesións de clase actividades de carácter expositivo por parte da profesora nas que se presentará o programa da materia.

Collaborative learning	Parte da idea de que os estudantes traballan xuntos para aprender e ao tempò son responsables mesmo da súa propia aprendizaxe como da dos seus compañeiros. Non se opón ao traballo individual. Máis ben debe entenderse como unha estratexia de aprendizaxe complementaria que tenta fortalecer o desenvolvemento global do alumnado.
Oral presentation	Exposición de traballos realizados, individuais ou en grupo, diante dun grupo de referencia, procurando tirar conclusións sobre a problemática investigada, documento pu experiencia abordada.
Long answer / essay questions	Pretende determinar os logros dos estudantes en termos obxectivos e avaliar de xeito directo a capacidade de análise, a expresión e a organización de ideas relativas aos contidos da materia.
Student portfolio	Recolle apuntes persoais, traballos de investigación, resumes...

Personalized attention

Methodologies	Description
Supervised projects Workbook Collaborative learning Student portfolio Oral presentation	O alumnado de carácter presencial contará cun seguimento e atención personaliza tanto nas clases como no horario de tutorías. Canto ao alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica non se contemplan metodoloxias grupais. Terán todas caracter individual e faráse un seguimento personaliza de caracter tutorial.

Assessment

Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Supervised projects	C4 C6	Trátase de facer un traballo de iniciación á investigación histórica. Esixe por parte do alumnado un grao de responsabilidade consonte cos obxectivos e a calidade que debe presidir este tipo de traballo. No seu momento facilitaránse unhas pautas que permitirán a elaboración do mesmo, que se complementará cun seguimento titorial individualizado.	40
Workbook	B3	Con carácter obrigatorio e optativo propoñeranse un serie de lecturas seguindo o temario do programa.	10
Collaborative learning	A29	Parte da idea de que os estudantes traballan xuntos para aprender. Debe entenderse como unha estratexia de aprendizaxe que tenta fortalecer o desenvolvemento global do alumnado.	10
Oral presentation	B17 C1	Exposición de traballos, individuais ou colectivos, diante do grupo de referencia, procurando tirar conclusións sobre a problemática investigada, documento ou experiencia abordada.	10
Long answer / essay questions	B1	Pretende determinar os logros dos estudantes en termos obxectivos e avaliar de xeito directo a capacidade de análise, a expresión e a organización de ideas relativas aos contidos da materia.	20

Assessment comments

A avaliación da materia será continua e formativa.

A asistencia ás clases interactivas é obrigatoria. O alumno ou alumna que acumule máis de tres faltas de asistencia deixa de ser asistente pasando a ser avaliado seguindo outros criterios distintos ó alumnado asistente.

A avaliación final consistirá na presentación e defensa dun traballo tutelado grupal ao que lle corresponderá o 70% da nota final e unha proba de ensaio ao que lle corresponderá o 30% da nota final.

Os/As alumnas repetidoras poderán optar á asistencia ás clases ou de non asistir deberan realizar unha proba de ensaio de carácter obrigatorio ao remate do cuatrimestre na data marcada oficialmente pola Facultade e un traballo individual. O traballo individual terá un valor do 30% da nota e a proba de ensaio un 70%. Será imprescindible para aprobar a materia obter cando menos un aprobado tanto no traballo como na proba de ensaio.

O alumnado non presencial debidamente xustificadas deberán realizar unha proba de ensaio de carácter obrigatorio ao remate do cuatrimestre na data marcada oficialmente pola Facultade e un traballo tutelado de carácter individual. O traballo individual terá un valor do 30% da nota e a proba de ensaio un 70%. Será imprescindible para aprobar a materia obter cando menos un aprobado tanto no traballo como na proba de ensaio.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none">- Marco López, A, Porto Ucha, A. (2000). A Escola Normal de Santiago de Compostela. De Escola Normal Superior a Escola Universitaria (1849-1996). Santiago, USC- Dewey, j. (1995). Democracia y educación. Madrid, Morata- Puelles Benitez, M. de (1980). Educación e ideología en la España contemporánea(1767-1975). Barcelona, Labor- Fernández Soria, J. M. (2002). Educación y Estado en la España contemporánea. Madrid, Síntesis- Fernández Enguita, M. (2001). Educar en tiempos inciertos. Madrid, Morata- Gimeno Sacritan, J. (2003). El alumno como invención. Morata- Esteve, J. M. (1994). El malestar docente. Barcelona, Paidós- Gabriel, N. de (2001). Escolantes e escolas de ferrado. Vigo, Xerais- Viñao Frago, A. (2004). Escuela Para todos. Escuela y modernidad en la España del siglo XX. Madrid, Marcial Pons.- Gómez Rodríguez de Castro, F. (1988). Génesis de los sistemas educativos nacionales. Madrid, Uned- Costa, A. (2004). Historia da educación e da cultura en Galicia (séculos IV-XX): permanencia e cambio no contexto cultural e educativo europeo.. Vigo, Xerais- Redondo, E. (2001). Introducción a la Historia de la Educación. Barcelona, Ariel- Filho, L. (1964). Introducción al estudio de la Escuela Nueva. Buenos Aires, Kapeluzs- Escolano Benito, A. (2002). La educación en la España Contemporánea. Madrid, Biblioteca Nueva- Ruiz Berrio, J. (2000). La educación en tiempos modernos. Textos y documentos. Madrid, Actas- Delors, J. (dir.) (1996). La educación encierra un tesoro. Madrid, Santillana- Gonzalez-Agápito (2003). La Educación infantil. Lecturas de un proceso histórico en Europa.. Barcelona. Octaedro- Fernández Enguita, M. (1996). La escuela a examen. Madrid, Pirámide- Carbonell, J. (1996). La escuela entre la utopía y la realidad. Barcelona, Octaedro- Ruiz, A. (2002). La escuela pública. El valor del Estado en Educación. Madrid, Biblioteca Nueva- Barreiro,H.; Terrón,A. (2005). La Institución escolar. Una creación del estado moderno. Barcelona, Octaedro- Porto Ucha, A. (2005). La Institución Libre de Enseñanza y la renovación pedagógica en Galicia. Sada, Edicións do Castro- Varela, J. (2007). Las reformas educativas a debate. Madrid, Morata- Gabriel, N. de (1990). Leer, escribir y contar. Escolarización popular y sociedad en Galicia. A Coruña, edicións do Castro- Gabriel, N. de (2006). Ler e escribir en Galicia. A alfabetización dos galegos e galegas nos séculos XIX e XX. A Coruña, Servicio de Publicacións da UDC- Ruiz Berrio, J. (La cultura escolar de Europa, tendencias histórica). Madrid, Biblioteca Nueva.- Apple, M.W. (1996). Política cultural y educación. Madrid, Dykinson- Viñao Frago, A. (1982). Política y educación en los orígenes de la España contemporánea.- Beltran, F. (1995). Política y reformas curriculares. Valencia, Universitat de Valencia- Etxberriá, F. (2000). Políticas educativas de la Unión Europea. Madrid, Ariel- Freinet, C. (1992). Técnicas Freinet de la escuela Moderna. Madrid, Siglo XXI- Carreño, M.; Colmenar, C. ; (2000). Teorías e institucións contemporáneas de educación. Madrid, síntesis <p>.. ..</p>
--------------	---

Complementary	<p>ANDERSON, M. (1988), Aproximaciones a la historia de la familia occidental (1500-1914), Madrid, Siglo XXI, 1988.</p> <p>ARANGUREN, J. L. e outros (1983), Infancia y sociedad en España, Jaen, Hesperia, ARIÉS P. e outros,(1987), Sexualidades occidentales, Barcelona, Paidós, ----- (1987), El niño y la vida familiar en el Antiguo Régimen, Madrid, Taurus, 1987. BALL, Stephen J. (comp.)(1993), Foucault y la educación. Disciplinas y saber, Madrid, Morata, 1993. BURGIERE, André e outros (1988): Historia de la familia, Madrid, Alianza, BORRÁS LLOP, J. (dir),(1986) Historia de la infancia en la España contemporánea (1834-1936), Madrid, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales-Fundación Germán Sánchez Ruiperez. CASEY, J. (1950), Historia de la familia, Madrid, ESpsa- Calpe. DELGADO, B. (1997), Historia de la Infancia, Barcelona, Ariel. DEMAUSE, LI (1982), Historia de la Infancia, Madrid, Alianza Editorial FOUCAULT, Michel,(1982) Vigilar y castigar, Madrid, Siglo XXI GONZALEZ-AGÁPITO, J.(2003), La educación infantil. Lecturas de un proceso histórico en Europa, Barcelona, Octaedro. TORRES J. e outros,(1993) Didáctica de la Educación Infantil, Madrid, MEC VARELA, J. e ALVAREZ-URIA, F.(1991), Arqueología de la escuela, Madrid, La Piqueta. El cabezota (1982). Director: Francisco Lara Polop (película). Las Misiones Pedagógicas (2006). Director: Gonzalo Tapia (documental) La República de los maestros (2004). Directores: Victoria Martínez e Arturo Villacorta (documental) La escuela fusilada (2006). Directores: Iñaki Pinedo e Daniel Álvarez (documental). A derradeira lección do mestre (2006): Xoán Carlos Garrido (documental). La Sección Femenina (2006). Director: Javier Ortega (documental). Afranio (2008). Director: Víctor Coyote (documental). Flores tristes (2008). Director. Teo Manuel Abad (documental).</p> <p>http://www.rtve.es/mediateca/videos/20091203/paisajes-historia---seccion-femenina/642193.shtml (La sección Femenina) Documental que se pode baixar da Rede http://edukazine.blogspot.com/ (portal de recursos cine e educación) http://www.cinehistoria.com/ (Portal de recursos de cine e historia) http://www.sc.ehu.es/sfwshed/ (Sociedad Española de Historia de la Educación) http://www.ceince.eu/main.php?id=1 (Centro Internacional de Cultura Escolar)</p>
----------------------	--

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

Other comments

-É obrigatoria a entrega cumprimentada da ficha de identidade persoal -Non se admitiran traballos dos que a profesora non teña constancia da súa realización. -As datas de entrega dos traballos son inamovibles, agás casos excepcionais. -Para poder ser calificado/a e avaliado/a é necesario ter entregado tódolos traballos esixidos. De faltar algunha das partes figurará un Non Presentado. -Os traballos escritos presentaránse ben identificados. Non se admitiran traballos encernados con fundas plásticas, anillas ou deseños similares. Deberáanse entregar sempre a dobre cara. Faráanse sempre copias dos traballos entregados. -

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.